

[Peter Ravn.]

skoler, maskiner, redskaber, undervisningsmateriel og rationel brug af disse ting og må sørge for en vis indbyrdes overensstemmelse mellem de forskellige uddannelsesplaner. Endvidere kan det antage de fornødne konsulenter til arbejdet i marken. Uddannelsesrådet bliver i det hele taget det centrale organ, der skal sørge for samspillet, ikke alene mellem brancheudvalgene, men også mellem alle andre uddannelsesformer.

De hidtidige uddannelsesformer for ikke-faglærte har i høj grad taget sigte på arbejdsløse. Det var de arbejdsløse, der besøgte staters arbejdsmandskursus, og det er dem, der har deltaget i en række andre uddannelsesforanstaltninger. Jeg synes — og det vil jeg gerne understrege — at det er et stort og anerkendelsesværdigt arbejde, der er udført på disse områder. Der vil altid være noget sundt og godt i, at folk udnytter en arbejdsløshedsperiode til øget uddannelse, således at de kan stå bedre rustet til igen at gå ind i arbejdslivet.

Men skal vi virkelig give de ikke-faglærte en øget uddannelse, kan det ikke koncentreres om de arbejdsløse alene; der må også åbnes mulighed for, at arbejdende også kan deltage, og derfor hilser jeg med tilfredshed, at man i lovforslaget har medtaget en bestemmelse om, at der kan ydes kompensation for tabt arbejdsfortjeneste. Ud fra mange andre synspunkter synes det også uheldigt, om uddannelsen alene skulle være en arbejdsløshedsforanstaltning.

Hovedreglen i lovforslaget er den, at der ydes det samme beløb i godtgørelse, som vedkommende ville kunne oppebære i arbejdsløshedsunderstøttelse, men dog sådan, at der under visse særlige omstændigheder herudover kan ydes en godtgørelse for tabt arbejdsfortjeneste, og i så fald vil godtgørelsen andrage 70-80 pct. af arbejdslønnen. Betingelserne for at opnå denne yderligere godtgørelse er ret strenge. Undervisningen skal være i dagskoleform — det er for så vidt naturligt, da der virkelig må være tale om tabt arbejdsfortjeneste — deltagerne skal være fyldt 18 år, de skal være forsørgere og have været beskæftiget mindst 5 uger inden for de sidste 2 måneder, arbejdsgiveren skal skriftligt anbefale den pågældende,

og tilmeldingen til kursuset må selvfølgelig være i orden.

Jeg går ud fra, at vi under det kommende udvalgsarbejde kan se lidt nøjere på disse betingelser. Personlig er jeg lidt i tvivl, om den skriftlige anbefaling fra arbejdsgiveren er den rigtige løsning af spørgsmålet. Man må erindre, at udstedelsen af en sådan anbefaling altid vil bero på et skøn; nogle arbejdsgivere vil måske være large, hvorefter andre vil anlægge en hårdere linje, så resultatet kan let blive en betydelig uensartethed fra landsdel til landsdel og fra arbejdsplads til arbejdsplads. Jeg er helt opmærksom på, at organisationerne kan forlange sagen optaget til forhandling, og at den i sidste instans kan indankes for kursusnævnet, men jeg er lidt i tvivl om, hvorvidt det er tilstrækkeligt til at sikre den ensartethed og smidighed, som alle er interesserede i.

Det ligger formentlig uden for al diskussion, at der bør ydes en godtgørelse under uddannelsen.

Det er jo ubestridelig rigtigt, som det er anført i bemærkningerne til lovforslaget, at det drejer sig om en befolkningsgruppe, der har relativt ringe indtjeningsmuligheder og en forholdsvis stor arbejdsløshed, og at uddannelsen ikke rent umiddelbart betyder fordele i løn- og beskæftigelsesmæssig henseende. Det er derfor nødvendigt med gunstigere finansieringsmuligheder end dem, vi kender fra mere traditionelle uddannelsesformer. Men hertil kommer, at der samfundsmæssigt må være så stor interesse i denne uddannelse, at det offentlige bør gå aktivt ind i billedet. Ud fra denne betragtning foreslås det, at der bevilges 15 mill. kr. til anlægsudgifter i en 5 års periode, altså i gennemsnit 3 mill. kr. om året. Beløbet kan anvendes som statslån til opførelse af nye bygninger eller til forbedringer og ombygninger, når lokalerne skal anvendes til denne undervisning. Der kan ligeledes ydes lån til anskaffelse af inventar og andet undervisningsmateriel. Lånegrænsen er fastsat til 85 pct.

I denne forbindelse skal jeg henlede opmærksomheden på, at ved gennemførelsen af ændringer i lærlingeloven er en del tekniske skoler rundt om i en række kommuner blevet overflødige. Det er et spørgs-